

Fler skördar bra för norrländska mjölkkor

Vallen är det viktigaste fodret i mjölkornas foderstat och den huvudsakliga grödan i de nordiska länderna. Vallens avkastning och foderkvalitet är därför viktiga faktorer för mjölkens produktionskostnad. Grödans utveckling på våren och den första skördens inverkan på fodervärde, mjölkproduktion och foderkonsumtion är väl undersökt. När det gäller motsvarande faktorer hos vallens återväxt är fortfarande en hel del oklart.

Syftet med projektet ”Flera skördar av vallen i nordlig mjölkproduktion” var att undersöka vilken betydelse olika två- och treskördesystem har på mjölkorns konsumtion och avkastning. Vallerna på Röbbäcksdalens försöksgård skördades i fyra olika tvåskördesystem där skillnaderna bestod i tidig eller sen skörd av återväxten efter en tidig eller sen första skörd, respektive ett treskördesystem där alla tre skördarna kunde karakteriseras som tidiga.

Ensilage från treskördesystemet gav mer mjölk som även innehöll mer protein, pga att fodret härifrån hade högst smältbarhet. Detta gav också högre ekonomiskt mervärde i form av mjölk minus foder jämfört med tvåskördesystemen. Tidiga skördar och framförallt en tredje skörd visade sig vara ett konkurrenskraftigt och ekonomiskt alternativ i mjölkproduktionen. Tredje skörden kan variera mycket i avkastning, men den har det bredaste skördefönstret. Hur stor areal gården disponerar för vallodling bör, tillsammans med antalet mjölkande kor, avgöra vilken skördestrategi som är lämplig i varje enskilt fall.

Foto: Ashild Randby

Läs mer

Krizsan, S. 2018. Är det värt att ta en tredje skörd av vallen? Nytt från institutionen för norrländsk jordbruksvetenskap nr 5.

Pang, D., Krizsan, S., Sairanen, A., Nousiainen, J., Huhtanen, P. 2019. Modelling feed intake and milk yield responses to different grass ley harvesting strategies. *Grass and Forage Science* 74 (3), 509-524. DOI:10.1111/gfs.12425

Pang, D., Yan, T., Krizsan, S. 2020. Effect of strategy for harvesting regrowth grass silage on performance in dairy cows. *Journal of Dairy Science*.

Regional jordbruksforskning för norra Sverige, RJN

Norra Sverige är ett av de nordligaste områden i världen där jordbruk bedrivs. Detta ger unika förutsättningar för produktion av livsmedel.

Generellt för norra Sverige gäller att mer än 90 % av den utnyttjade åkerarealen används till odling av vall och fodersäd. Skördarna härifrån bildar basen för den produktion av mjölk och kött som utgör ryggraden i det norrländska jordbruket.

Regional jordbruksforskning för norra Sverige (RJN) är ett FoU-program som funnits sedan år 1996. Under perioden 2021 -2023 ska forskningen inriktas på att

- utveckla bärkraftiga produktionssystem som leder till en ökad produktion och lönsamhet i det norrländska jordbruket. Forskningen ska ge underlag för en hållbar intensifiering av produktionen, med inriktning på produkter som motsvarar konsumenternas behov och önskemål.
- utveckla områdesspecifika produktionsmetoder för biobaserade råvaror som hållbart bidrar till livsmedelsförsörjningen, lokalt, regionalt, nationellt och globalt, att miljömålen uppfylls och som främjar cirkulära livsmedelssystem.
- ge förutsättningar för produktion av råvaror av hög kvalitet för livsmedelsindustri och annan biobaserad industri.
- utveckla robusta produktionssystem för att klara den pågående klimatförändringen, som förväntas ge större variationer i vädret under växtsäsongen och mellan olika år.
- öka samverkan mellan akademi och intressenter för skapande av mervärden inom jordbruket

Foto: Jenny Svinnäs-Gillner, SLU

Samarbetspartners

SLU, VH- och NJ fakulteterna
 Fodercentralen
 Hushållningssällskapet i Jämtlands, Norrbotten/Västerbottens och Västernorrlands län
 LRF, norra Sverige
 Lantmännen
 Länsförsäkringar i Jämtland, Norrbotten, Västerbotten och Västernorrland
 Norrmejerier
 Piteå kommun
 Region Norrbotten
 Swedbank

Stiftelsen Lantbruksforskning är medfinansier

Kontaktpersoner för RJN

Lars Ericson, Länsstyrelsen Västerbotten, lars.ericson@lansstyrelsen.se
 Margareta Emanuelson, SLU, margareta.emanuelson@slu.se

Mer information

Regional jordbruksforskning för norra Sverige, RJN
www.slu.se/rjn